خبر

احتمال مختومه‌شدن پرونده رانت ۷ هزار میلیاردی

سخنگوی کمیسیون اصل ۹۰ مجلس شورای اسلامی از احتمال مختومه اعلام شدن پرونده رانت هفت هزار میلیاردی پس از عودت مبلغ رانت داده شده، خبر داد. به گزارش ایسکانیوز، مصطفی افضلی‌فرد درباره پرونده رانت هفت هزار میلیارد تومانی سه صراف گفت: «موضوع این پرونده محرمانه و در جلسه غیرعلنی مطرح شده بود.» وی افزود: «ممکن است جمع‌بندی نهایی این گونه باشد که مبلغ رانت شده عودت داده شود و پرونده مختومه اعلام شود، بنابراین تا زمانی که تکلیف نهایی مشخص شود باید از اطلاع‌رسانی رسانه‌ای پرهیز کنیم.»

ابلاغ بخشنامه سیاست‌های خروج غیرتورمی از رکود

معاون اول رئیس جمهوری برای حسن پیگیری اجرای تمامی سیاست‌های ابلاغی دولت به منظور خروج غیرتورمی از رکود، بخشنامه‌ای را به وزارتخانه‌ها، بانک مرکزی و موسسات دولتی برای انجام وظایفی در این راستا ابلاغ کرد. به گزارش ایرنا به نقل از از پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست‌جمهوری، اسحاق جهانگیری در این بخشنامه از تمامی وزارتخانه‌ها، بانک مرکزی و موسسات دولتی خواست همکاری لازم را برای اجرای سیاست‌های مزبور و گزارش‌دهی منظم اقدامات انجام شده در چارچوب بندهای این بخشنامه انجام دهند. تشکیل شورای راهبردی و کارگروه‌های تخصصی پیگیری و نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های اقتصادی دولت برای خروج غیرتورمی از رکود، ارسال برنامه‌های زمان‌بندی و نقشه راه، اجرای سیاست‌ها به وزارت امور اقتصادی و دارایی، معرفی نماینده تام‌الاختیار خود برای حضور در جلسات کارگروه‌های تخصصی به وزارت امور اقتصادی و دارایی از جمله این وظایف است.

افشای فهرست بدهکاران بانکی با تحقیق از بانک‌ها

طراح تحقیق و تفحص از عملکرد بانک‌ها اعلام کرد که «با به نتیجه رسیدن این تحقیق و تفحص فهرست سیاه بدهکاران سیستم بانکی که دولت نهم و دهم و اخیرا دولت یازدهم درصدد افشای آن هستند بالاخره افشا خواهد شد و همه حقایق برای نمایندگان و مردم روشن می‌شود.» به گزارش مهر، احمد امیرآبادی بر لزوم طرح تحقیق و تفحص از وام‌های معوق بالای ۱۰ میلیارد تومانی بانک‌ها تاکید کرد و گفت: «باید یک بار برای همیشه تکلیف فهرست بدهکاران میلیاردی سیستم بانکی کشور مشخص شود و اسامی این افراد به اطلاع نمایندگان مجلس برسد تا حامیان این افراد و مسئولانی که با توصیه و سفارش آنان وام‌های میلیاردی بدون گرفتن ضمانت کافی به رانت‌خواران پرداخت کرده‌اند، مشخص شوند.» به گفته وی، طرح تحقیق و تفحص از عملکرد بانک‌ها به امضای اکثر اعضای کمیسیون برنامه و بودجه ازجمله الیاس نادران، احمد توکلی و غلامرضا مصباحی مقدم رسیده است.

جزئیات دستورکار جلسه مشترک دولت و مجلس

سخنگوی هیات‌رئیسه مجلس شورای اسلامی گفت که دو لایحه مهم اقتصادی (لایحه خروج غیر از رکود و لایحه تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت) محور جلسه مشترک دولت و مجلس که قرار است امروز برگزار شود خواهد بود. به گزارش مهر، بهروز نعمتی با بیان اینکه این جلسه بعد از نماز مغرب و عشا به میزبانی مجلس شورای اسلامی آغاز خواهد شد، گفت: «در ابتدای جلسه پنج نفر از روسای کمیسیون‌های مجلس درباره مشکلات اقتصادی به نمایندگی از سایر وکلای ملت سخنرانی خواهند کرد و پس از آن هم وزیرانی از دولت که مایل باشند می‌توانند سخنرانی کنند.» وی اضافه کرد: «بعد از آن رئیس جمهوری و رئیس مجلس درباره راهکارهای تعامل و حل مشکلات اقتصادی سخنرانی خواهند کرد.» به گفته وی این جلسه حدود سه تا چهار ساعت به طول خواهد انجامید و با ضیافت شام به میزبانی ریاست مجلس به پایان می‌رسد.

تلاش برای دوفوریت طرح افزایش نمایندگان مجلس

رئیس کمیسیون شوراها و امور داخلی مجلس گفت که این کمیسیون تصمیم دارد با جمع‌آوری ۵۰ امضا، طرح افزایش نمایندگان را به صورت دوفوریتی به هیات‌رئیسه ارائه دهد. به گزارش آنا، امیر خجسته با بیان اینکه این طرح در کمیسیون شوراها نهایی شده و قرار است در دستور کار جلسات علنی مجلس قرار گیرد، اظهار کرد: «براساس این طرح ۲۰ نماینده در ۲۰ حوزه انتخابیه به تعداد نمایندگان مجلس افزوده خواهد شد، بنابراین تعداد نمایندگان مجلس از ۲۹۰ به ۳۱۰ نفر افزایش پیدا می‌کند.»

نشست فراکسیون رهروان مجلس با حضور لاریجانی

عضو شورای مرکزی فراکسیون اصولگرایان رهروان ولایت مجلس از برگزاری نشست این شورا با حضور رئیس مجلس خبر داد. به گزارش تسنیم، اسماعیل جلیلی گفت که این نشست امروز صبح پیش از جلسه علنی مجلس برگزار می‌شود. به گفته وی قرار است در این نشست درباره تحولات منطقه‌ای و بین‌المللی، به‌ویژه در مورد تحولات سوریه، عراق و یمن تبادل نظر شود. جلیلی همچنین تصریح کرد: «قرار است در این نشست درباره آخرین تحولات داخلی و مذاکرات هسته‌ای و نیز اوضاع اقتصادی کشور با حضور رئیس مجلس و سایر اعضا تبادل نظر شود.»

نشست فراکسیون روحانیون مجلس برای بررسی مذاکرات هسته‌ای

نایب رئیس فراکسیون روحانیون مجلس شورای اسلامی اعلام کرد که در نشست امروز این فراکسیون روند مذاکرات هسته ایران و گروه ۱+۵ بررسی می‌شود. به گزارش خانه ملت، احمد سالک افزود: «براساس برنامه‌ریزی‌های انجام شده قرار است در این نشست تعدادی از مسئولان مربوطه توضیحاتی را درباره ابعاد مذاکرات هسته‌ای ایران و گروه ۱+۵ ارائه کنند.»

تکذیب انتصاب میرشفیعی به سمت مشاور رئیس جمهوری در امور جوانان

یک فرد مطلع در دفتر رئیس جمهوری انتصاب سیدمصطفی میرشفیعی به سمت مشاور رئیس جمهوری در امور جوانان را «خودخوانده» اعلام کرد. به گزارش ایسنا، وی با اعلام این خبر اظهار کرد: «چندی است فردی با نام سیدمصطفی میرشفیعی خود را مشاور رئیس جمهوری در امور جوانان معرفی می‌کند که به این وسیله اعلام می‌شود علاوه بر اینکه چنین انتصابی هیچ‌گاه از سوی رئیس جمهوری صورت نگرفته است، سیدمصطفی میرشفیعی هیچ‌گونه ارتباط و آشنایی با دفتر ریاست جمهوری ندارد.»

انتشار نخستین ویژه‌نامه وزارت اطلاعات

ستاد بزرگداشت سی‌امین سالگرد تاسیس وزارت اطلاعات، ویژه‌نامه‌ای را به این مناسبت منتشر کرد. به گزارش آنا به نقل از روابط‌عمومی وزارت اطلاعات، در این ویژه‌نامه که به‌عنوان «سی سال مجاهدت‌های خاموش» منتشر می‌شود، افزون بر گفت‌وگو با سیدمحمود علوی، وزیر اطلاعات و بررسی ویژگی‌های نیروهای اطلاعاتی از منظر اسلام، مطالب و موضوعات دیگری چون مفهوم اطلاعات، معناشناسی سازمان اطلاعاتی، دلایل وجودی سازمان‌های اطلاعاتی، بررسی کارکرد اطلاعات در ایران باستان و معاصر، روش‌های فریب افراد از سوی سازمان‌های جاسوسی، سازمان‌های اطلاعاتی و براندازی نرم، بسترهای گسترده جاسوسی سازمان امنیت ملی آمریکا، صلاحیت‌های قانونی وزارت در امور ضدجاسوسی، تهاجم فرهنگی و جنگ نرم سازمان‌های اطلاعاتی ضد ایران، نقش سازمان‌های اطلاعاتی در اقتصاد مقاومتی، معرفی و بررسی دانشکده اطلاعات مورد بررسی قرار گرفته است.

تحلیل آرایش سیاسی درون جناحی اردوگاه اصولگرایی در گفت‌وگو با محمدجواد حق‌شناس

ناطق‌نوری، برگ برنده اصولگرایان خردگرا است

عکس: رضا حسینی، فرهیختگان

سیدمحمدحسین هاشمی

قرارمان انجام یک گفت‌وگوی طولانی نبود. می‌خواستیم محمدجواد حق‌شناس، فعال سیاسی اصلاح‌طلب و استاد دانشگاه در رشته علوم سیاسی، درباره پیامدهای نقش‌آفرینی سیاستمداری اصولگرا، که خود را از نامزدی از تصدی سمت‌های سیاسی و نامزدی در انتخابات‌ها بازنشسته کرده است، در انتخابات آینده مجلس، تحلیلی کوتاه ارائه دهد. اما وقتی بهانه خبری این گفت‌وگو را که اظهارنظر غلامرضا مصباحی مقدم، سخنگوی جامعه روحانیت، درباره استفاده از ظرفیت علی‌اکبر ناطق‌نوری برای انتخابات آینده مجلس بود، مطرح کردیم، حق‌شناس ترجیح داد تحلیل جایگاه ناطق‌نوری به عنوان تاثیرگذارترین شخصیت اصولگرا در آرایش انتخاباتی مجلس دهم را با یک بررسی تاریخی آغاز کند و همین شد که از مصاحبه‌ای کوتاه به گفت‌وگویی مفصل رسیدیم که در ادامه آن را می‌خوانید. گفت‌وگویی که در آن، این عضو شورای مرکزی حزب اعتماد ملی، ناطق‌نوری را تنها راه ماندگاری اصولگرایان خردگرا در صحنه سیاسی کشور می‌داند و معتقد است اگر او فضای انتخاباتی اردوگاه اصولگرایان را مدیریت نکند، چندان دور از انتظار نیست که اصولگرایان خردگرا بازی را به تندروها ببازند.

■ **این روزها صحبت از این می‌شود که عده‌ای در میان اصولگرایان و عده‌ای از چهره‌های مشهور اعتدال به دنبال آنند که ناطق‌نوری نقشی موثر در جریان انتخابات مجلس آینده بازی کند. به نظر شما، حضور او می‌تواند چه پیامدهایی به دنبال داشته باشد؟**

در فضای انتخاباتی، به‌ویژه انتخابات سرنوشت‌سازی مانند مجلس، همواره یکی از اولویت‌های فعالان و نخبگان سیاسی حضور حداکثری است. آنها برای رسیدن به این هدف باید از تمام ابزارها، روش‌ها و قواعد شناخته شده در فضای سیاسی و انتخاباتی بهره ببرند و استفاده کنند. یکی از این روش‌ها و قواعد شناخته‌شده، استفاده از فضای رقابت، شاخص و مولفه انتخابات رقابتی است که به مشارکت‌کنندگان و صاحبان حق رای، انگیزه می‌دهد در فضایی رقابتی به ایفای نقش بپردازند و رای خودشان را کارساز تلقی کنند. در این بین استفاده از چهره‌های شاخص هم می‌تواند ثمرات بسیاری داشته باشد.

■ **بحث من مشخصا در مورد ناطق‌نوری است. فردی با سابقه‌ای مشخص که هم تفکرات سیاسی‌اش روشن است و هم جایگاهش در میان اصولگرایان و اعتدال‌گرایان.**

به نظر من برای آنکه تحلیلی از شرایط انتخابات بعد از حضور آقای ناطق‌نوری داشته باشیم باید تاریخ جمهوری اسلامی را از ابتدا مرور کنیم تا ببینیم جریان‌های جاری کشور، چگونه به وجود آمدند و الان در کجا هستند. بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، تحولات بسیاری در دو سال و نیم ابتدایی انقلاب صورت گرفت که پاره‌ای از اختلافات را بین سیاستمداران و نخبگان سیاسی کشور به دنبال آورد. بعد از این اتفاقات، شاهد برگزاری اولین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری بودیم؛ انتخاباتی که نتیجه‌اش، آغازگر یک‌سری اختلافات در کشور بود. در یک سوی این اختلافات، ابوالحسن بنی‌صدر، رئیس‌جمهوری منتخب اولین دوره بود و در سوی دیگر، هیات‌موسس و تشکیل‌دهندگان حزب جمهوری‌اسلامی، با محوریت شهید بهشتی، شهید باهنر و شخصیت‌هایی چون آیت‌الله خامنه‌ای و آیت‌الله هاشمی. دیری نپایید که این اختلافات به بدنه اجرایی نظام سیاسی کشیده شد. در وهله اول نشانه آن را می‌شد در اختلافات بین قوه مقننه که عمدتا در اختیار تفکر حزب جمهوری اسلامی بود با قوه مجریه و بدنه تشکیل‌دهنده دولت، که به نوعی با ریاست‌جمهوری بنی‌صدر شکل گرفته بود، مشاهده کرد. اختلافاتی که سرانجام به سیستم اجرایی کشور کشیده شد و درنهایت با اوج‌گیری، حوادثی مانند اسفند سال ۵۹ دانشگاه تهران را به‌وجود آورد.

■ **اتفاقاتی که در نهایت رای به عدم کفایت سیاسی رئیس‌جمهوری ایران را به دنبال داشت؟**

بله. این اتفاقات دست به دست هم داد تا عزل ابوالحسن بنی‌صدر از ریاست‌جمهوری صورت بگیرد.

■ **اما این تنها ثمره آن اختلافات نبود. بعد از حوادث آن سال‌ها، به نوعی بعضی دیگر از جریان‌های سیاسی کشور هم از مجموعه تاثیرگذاران بر سیاست ایران خارج شدند.**

به نوعی می‌توان این برداشت را داشت. واقعیت این است که پیش از به‌وجود آمدن این اختلافات، نیروهای ملی و مذهبی که نهضت آزادی محوریت آنها را برعهده داشت، عملا از تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی سیاسی در ایران به حاشیه رفتند. اتفاقی که عملا فضای سیاسی کشور را در اختیار طیفی از نیروهای معتقد به آرمان‌های حضرت امام(ره) و نگاه ایشان قرار داد.

■ **اما در زمانی که این مساله به‌وجود آمد، خیلی از انقلابیون شهید شدند.**

بله، حادثه هفتم تیر سال ۶۰ که منجر به شهادت آیت‌الله بهشتی و تعداد قابل‌توجهی از وزرا و نمایندگان مجلس شد و حادثه هشتم شهریور همان سال که با شهادت مرحوم رجایی و باهنر همراه بود، به نوعی روزهای سختی را برای کشور به‌وجود آورد.

■ **نیروهای خط امامی کار را از چه وقت به دست گرفتند؟**

نیروهای خط امام، عملا از زمانی که انتخابات ریاست‌جمهوری بعدی برگزار شد و آیت‌الله خامنه‌ای به‌عنوان رئیس‌جمهوری منتخب مردم، انتخاب شدند، به صورت جدی به جریان سیاسی کشور پیوستند. با این حال، خیلی زود میان همین نیروها شکافی محسوس ایجاد شد. این شکاف بعد از معرفی علی‌اکبر ولایتی به‌عنوان نخست‌وزیر به مجلس شورای اسلامی و عدم کسب رای لازم توسط وی، به‌وجود آمد. مجلس آن زمان که در دست نیروهای خط امامی بود، در مورد نخست‌وزیری آقای ولایتی دچار اختلاف شد و نتوانست آن‌طور که باید و شاید نسبت به انتخاب نخست‌وزیر، یکصدا عمل کند. این اتفاق طبیعتا باعث شد نخست‌وزیر جدیدی به مجلس معرفی شود؛ اتفاقاتی که خود ابتدا سبب بروز شکاف سیاسی در بدنه مجلس و سپس انتقال آن به بدنه دولت و حتی احزاب سیاسی شناخته شده آن روز شد.

■ **اختلافاتی که می‌توانیم اوج آن را در ماجرای حزب جمهوری بدانیم؟**

بله. درست در آن زمان‌ها بود که کشور، قوا و احزاب سیاسی به دو گروه چپ و راست تقسیم شدند. برای مثال دفتر سیاسی

> حضور ناطق نوری در فضای سیاسی انتخابات به نظر می‌رسد بازی برد- برد برای هر دو گروه است. در این بازی هم اصولگرایان می‌توانند پیروز باشند چون وضع‌شان بدتر از اینکه هست نخواهد شد و هم طیف دولت خواهد برد چراکه یکی از نگرانی‌های این روزهای دولت، مجلس و همراهی نکردن نمایندگان است. موضوعی که قطعا با حضور ناطق‌نوری می‌تواند بازی را به سود دولت هم پیش ببرد

حزب جمهوری اسلامی را نیروهای چپ‌گرا تشکیل دادند و امور استان‌های این حزب در دست نیروهای راست‌گرا با محوریت نیروهای موتلفه‌ای قرار گرفت.

■ **حجت‌الاسلام ناطق‌نوری هم یکی از آنها بود؟**

بله. افرادی مانند حبیب‌الله عسگراولادی، مرتضی نبوی، احمد توکلی و علی‌اکبر ناطق‌نوری از چهره‌های کابینه اول میرحسین موسوی بودند که به هر شکل، امکان فعالیت در کابینه دوم او را نیافتند.

■ **اما ما این جدایی‌ها را در بخش‌های دیگر هم شاهد بودیم.**

طبیعی است که بروز اختلافات در بخش‌های دیگر هم نمود پیدا می‌کند. برای مثال می‌توانیم به اختلاف در جامعه روحانیت مبارز و تشکیل مجمع روحانیون مبارز اشاره کنیم که در انتهای دوران حیات امام(ره) با نظر مثبت ایشان صورت گرفت.

■ **با وجود این اختلافات، پس از روی کار آمدن دولت آیت‌الله هاشمی، تلاش شد بخشی از این مشکلات و اختلافات حل شود، این‌طور نیست؟**

با حذف پست نخست‌وزیری از قانون اساسی و تشکیل دولت سازندگی به مدیریت آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی، کشور با یک همراهی توام با تدبیر مواجه می‌شود که توسط شخص آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی در دولت اولش دنبال می‌شد. او عقلای جناح چپ و راست کشور را در کابینه خود قرار داد تا نشان دهد به دنبال همراهی همزمان دو بخش مختلف جامعه سیاسی است. حضور محمد خاتمی، مصطفی معین و عبدالله نوری در کنار چهره‌های شناخته شده وابسته به جریان راست سیاسی را شاید بتوان تلاش آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی برای اداره این دو جریان به‌منظور حضور در فضای بعد از جنگ دانست.

■ **اما در این دوره شاهد بودیم امکان فعالیت سران جریان چپ کمتر شد.**

این اتفاق که می‌گویید، مربوط به پایان مجلس سوم و آغاز انتخابات مجلس چهارم است. در آن دوره اتفاقاتی افتاد که از آن می‌توان با عنوان آغاز حرکت جریان راست کشور یاد کرد؛ اتفاقی که با همراهی برخی نهادهای نظارتی صورت گرفت تا جریان چپ را که حداقل در هشت‌سال گذشته‌اش، قدرت را لااقل در مجلس در دست داشت و دارای موقعیتی برتر بود، از قدرت دور کند. به هر تقدیر، مجلس چهارمی شکل گرفت که برخلاف مجلس سوم که ریاست آن بعد از نقل مکان آیت‌الله هاشمی به پاستور به عهده مهدی کروبی گذاشته شده بود، این بار، با اکثریت جریان راست و با ریاست علی‌اکبر ناطق‌نوری، همراه بود.

■ **و اینجا را می‌توان آغازی برای ورود دوباره راست سنتی به اصل جریان تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی سیاسی کشور دانست؟**

این، بیشتر، بازگشت راست سیاسی برای حضور تمام‌عیار در قدرت بود؛ دورانی که هاشمی به دنبال ورود به مرحله دوم ریاست‌جمهوری بود، به نوعی با پیشروی جریان راست مواجه شدیم. شاهدش هم این است که در آن مقطع، رئیس‌جمهوری ایران به دلیل فشاری که از جریان راست متحمل شد، عملا زمینه همراهی عبدالله نوری، محمد خاتمی و مصطفی معین را که بیشتر به جریان چپ سیاسی نزدیک بودند، از دست داد و جریان راست توانست زمینه حضور بیشتری را در کابینه پیدا کند. حضور چهره‌هایی مثل میرسلیم، خاموشی، محمدخان، بشارتی و هاشمی گلپایگانی در کابینه حاکی از عقب‌نشینی در دومین دوره بود.

■ **اما نزدیکان آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی در این شرایط حزب کارگزاران سازندگی را راه انداختند که خط و نشان مشخص داشت.**

راه‌اندازی حزب کارگزاران سازندگی در آستانه انتخابات مجلس پنجم به آن جهت بود که آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی و حلقه اطرافیان وی در دولت، به این باور رسیدند که وجود یک جریان میانه در کنار جریان راست و چپ سنتی، می‌تواند راهکاری برای خروج کشور از فضای دو قطبی باشد.

■ **آیا موفق شدند؟**

آنچه در آن زمان رخ داد، این بود که با پایان دوره ریاست‌جمهوری آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی و آغاز فعالیت‌های انتخاباتی، جریان راست سیاسی آماده می‌شد تا پس از حضور قدرتمند در قوای قضائیه و مقننه، سومین قوه را در اختیار خود بگیرد. در این شرایط، علی‌اکبر ناطق‌نوری آماده می‌شد تا از جایگاه ریاست مجلس به پاستور نقل مکان کند. اتفاقی که به جهت فضای شکل گرفته در کشور و حضور مجدد مجمع روحانیون در جریان انتخابات که با معرفی محمد خاتمی همراه بود، قطب‌بندی جدی و رسمی را در فضای انتخابات سال ۷۶ به دنبال داشت که در یک اتفاق غیرقابل پیش‌بینی منجر به حضور حداکثری رای‌دهندگان و رقم خوردن حماسه دوم خرداد شد. حماسه‌ای که در آن محمد خاتمی توانست با کسب ۲۰ میلیون رای، که بخشی از آن آرای ایجابی بود و بخش عمده‌اش آرای سلبی، رقابت انتخاباتی را به سوی جریان چپ خاتمه دهد. از آن تاریخ است که کشور شاهد قطب‌بندی جدیدی در فضای سیاسی می‌شود. جناح چپ به اصلاح‌طلب و جناح راست به محافظه‌کار تغییر نام می‌دهد.

■ **البته بعد از مدتی در رسانه‌ها، محافظه‌کاری هم تغییر نام یافت.**

خب بله. بعد از مدتی محافظه‌کاران علایق خود را به این واژه کاستند و نام اصولگرایی را بیشتر پسندیدند.

■ **اما اتفاقی که بعد از این دوره افتاد، روی کار آمدن محمود احمدی‌نژاد بود. در شرایطی که چهره سرشناس اصولگرایان در هشت سال گذشته، علی اکبر ناطق‌نوری بود، چطور شد که محمود احمدی‌نژاد به‌عنوان نامزد این دسته معرفی شد؟**

احمدی‌نژاد، محصول ظهور جریانی از درون مجموعه اصولگرایی بود که با رویکردی رادیکالی به مباحث سیاست خارجی، اقتصادی و سیاسی به نوعی جریان سنتی اصولگرایی را تحت تاثیر خود قرار داد. به عبارت دیگر، احمدی‌نژاد نتیجه رادیکالیسم در جریان اصولگرایی است. فردی که با انتخابش به‌عنوان شهردار تهران وارد فضای سیاسی کشور شد، در تقابلی که با جریان اصولگرایی با محوریت علی‌اکبر ناطق‌نوری در جریان انتخابات ریاست‌جمهوری ایجاد کرد، توانست خود را به فهرست اصولگرایان تحمیل کند و درنهایت اصولگرایانی که از حضور هشت ساله جریان اصلاح‌طلبی به تنگ آمده بودند، حمایت از او را ترجیح دادند.

■ **با وجود این، بعد از دوره هشت ساله احمدی‌نژاد، بسیاری از اصولگرایان متوجه اشتباه خود شدند و شاید به این فکر کردند که ای کاش از ناطق‌نوری حمایت می‌کردند.**

ماجرا این است که با پایان دوره هشت ساله احمدی‌نژاد، به‌خصوص در پایان دوره دوم که شکافی جدی میان اصولگرایان و حلقه احمدی‌نژاد بعد از داستان قهر ۱۱ روزه و ایجاد اختلاف با برادران لاریجانی به‌وجود آمد، نزاع بین آنها به نزاعی جدی و غیرقابل مدیریت تبدیل شد. اتفاقی که درنهایت به رد صلاحیت نامزد مورد توجه احمدی‌نژاد منجر شد تا جریان اصولگرا نشان دهد می‌خواهد این مجموعه سیاسی جداشده از خود را فعلا مدیریت و فضا را برای یک انتخابات رقابتی مهیا کند. اتفاقی که در انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۹۲ شاهدش بودیم و دیدیم فضایی جدید برای رقابت سیاسی شناخته‌شده که متفاوت با ادوار پیشین بود، در کشور به‌وجود آمد.

■ **منظورتان از این فضای متفاوت چیست؟**

فضایی که به جای رقابت میان چپ و راست یا رقابت میان اصولگرایی و اصلاح‌طلبی به رقابت میان افراط‌گرایان و خردگرایان یا اعتدال‌گرایان تبدیل شد.

■ **و در این بین شخصی مانند ناطق‌نوری در حلقه اصلی خردگرایان قرار می‌گیرد.**

حتما همین‌طور است. حسن روحانی برنده انتخاباتی است که در آن به‌طور همزمان حمایت اصلاح‌طلبان با محوریت محمد خاتمی، حمایت اعتدال‌گرایان با محوریت هاشمی‌رفسنجانی و حمایت اصولگرایان خردگرا با محوریت ناطق‌نوری، تاثیرگذار بود. اتفاقی که سبب کنار گذاشتن نامزد نزدیک به مصباح‌یزدی یعنی سعید جلیلی شد که البته نزدیکی بیش‌ازحدی به احمدی‌نژاد داشت. در این بین مردم هم با رای خود بازگشت از افراط‌گرایی و تندروی و پناه آوردن به اعتدال‌گرایی و خردگرایی را نشان دادند.

■ **تضمینی وجود دارد که این اتفاق در جریان انتخابات مجلس هم صورت گیرد؟**

با توجه به موفقیت این رویکرد در انتخابات ریاست‌جمهوری، به نظر می‌رسد که در مجلس آینده همچنان شاهد تداوم اعتدال‌گرایی باشیم. به عبارت دیگر، شرایط حکایت از آن دارد که این ائتلاف نانوشته ولی موفق، همچنان به‌عنوان یک رویکرد همراه با توفیق تداوم یابد و در فضای مجلس آینده نیز موقعیت خود را حفظ کند.

به نظر می‌رسد با توجه به تحولاتی که در فضای اصولگرایی رخ داده است یعنی وضعی که برای آیت‌الله مهدوی کنی پیش آمده از یک‌سو و از سوی دیگر، درگذشت حبیب‌الله عسگراولادی به‌عنوان چهره سیاسی و شناخته‌شده‌ای که رهبری یکی از قدیمی‌ترین و مهم‌ترین احزاب اصولگرا را با محوریت حزب موتلفه و جبهه پیروان خط امام برعهده داشت، اصولگرایان به نوعی در شوکی بزرگ فرورفته‌اند و عملا فضای سیاسی را از دست‌رفته تلقی می‌کنند.

■ **و در این فضاست که حضور ناطق‌نوری اهمیت می‌یابد؟**

ناطق‌نوری ویژگی‌هایی دارد که جایگاه او را در جریان اصولگرایی بی‌همتا کرده است. او عملا دومین چهره شناخته‌شده و فعال جامعه روحانیت مبارز است؛ حتی در حالی که پس از انتخابات سال ۸۸ و تخریب وی در آن رقابت‌ها

> با پایان دوره هشت ساله احمدی‌نژاد، به‌خصوص در پایان دوره دوم که شکافی جدی میان اصولگرایان و حلقه احمدی‌نژاد به‌وجود آمد، نزاع بین آنها جدی و غیرقابل مدیریت شد. اتفاقی که درنهایت به رد صلاحیت نامزد مورد توجه احمدی‌نژاد منجر شد تا جریان اصولگرا نشان دهد می‌خواهد این مجموعه سیاسی جداشده از خود را فعلا مدیریت و فضا را برای یک انتخابات رقابتی مهیا کند

توسط احمدی‌نژاد و حمایت نشدن از سوی جامعه روحانیت، مظلوم واقع شد و به نوعی قهر سیاسی کرد. از سوی دیگر با خالی‌شدن میدان در جبهه پیروان خط امام پس از فوت مرحوم عسگراولادی به‌عنوان یک چهره سیاسی شناخته‌شده، بارزترین چهره سیاسی جریان اصولگرایی اکنون ناطق‌نوری است. در این وضع نزدیکی فکری و سیاسی علی لاریجانی و محمدرضا باهنر به ناطق‌نوری باعث شده تا عملا جایگاه او در میان اصولگرایان جایگاهی خاص باشد. به نظر می‌رسد برای بازسازی جریان اصولگرایی که از یک‌سو از جانب جریان نزدیک به احمدی‌نژاد و از سوی دیگر از طرف جبهه پایداری نزدیک به مصباح‌یزدی با خطر تضعیف موقعیت رودررو هستند، بهترین شانس، مهم‌ترین فرصت حضور و برگ‌برنده جریان خردگرای اصولگرا جریانی باشد که از سوی ناطق‌نوری مدیریت می‌شود.

■ **یعنی حضور ناطق‌نوری می‌تواند جریان اصولگرا را از مشکلات کنونی خارج کند؟**

به نظر من، بازگشت مطمئن ناطق‌نوری به عرصه سیاست با توجه به محبوبیتی که وی در فضای سیاسی کشور دارد و همچنین نزدیکی او با شخصیت‌هایی چون هاشمی‌رفسنجانی، حسن روحانی و محمد خاتمی و حتی بیت امام در کنار جایگاهی که در بیت رهبری دارد این فرصت را برای جریان اصولگرایی فراهم می‌کند تا خود را احیا کنند. حضور ایشان در رقابت‌های انتخاباتی آینده مجلس می‌تواند حداقل تضمین‌کننده موقعیتی باشد که اصولگرایان نگران آن هستند. به عبارت دیگر حضور او در این عرصه می‌تواند نگرانی اصولگرایان را درباره از دست دادن مجلس بکاهد. علاوه‌بر این، با این نگاه بدون‌شک، حضور ناطق‌نوری می‌تواند به ماندگاری و حفظ جریان اصولگرا کمک کند.

■ **شما از نزدیکی ناطق‌نوری با شخصیت‌هایی چون سیدمحمد خاتمی، حسن روحانی و آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی گفتید و در ادامه تنها راه ماندگاری اصولگرایی در جریان سیاسی کشور را حضور او دانستید. به نظر شما حضور ناطق‌نوری بیشتر به نفع اصولگرایان است یا اعتدال‌گرایان؟**

حضور ناطق نوری در فضای سیاسی انتخابات به نظر می‌رسد بازی برد- برد برای هر دو گروه است. در این بازی هم اصولگرایان می‌توانند پیروز باشند چون وضع‌شان بدتر از اینکه هست نخواهد شد و هم طیف دولت خواهد برد چراکه یکی از نگرانی‌های این روزهای دولت، مجلس و همراهی نکردن نمایندگان است. موضوعی که قطعا با حضور ناطق‌نوری می‌تواند بازی را به سود دولت هم پیش ببرد.

■ **طیف نزدیک به دولت سابق و طیف جبهه پایداری هنوز در بخشی از بدنه اصولگرایی حضور دارند که نام آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی و پس از آن ناطق‌نوری در صدر فهرست سیاه آنان قرار دارد؛ بر این اساس ممکن است حضور ناطق‌نوری در انتخابات به تخریب چهره او توسط حامیان طیف تندروی اصولگرایی منجر شود. با توجه به شناختی که از ناطق داریم آیا او راضی می‌شود در مقابل این تخریب‌ها قد علم کند؟**

این تخریب‌ها که چیز جدیدی نیست. در ۲۲ بهمن دو سال پیش در قم دیدید که این جریان حتی به علی لاریجانی هم رحم نکرد و در حرم حضرت معصومه(س) بی‌سابقه‌ترین توهین‌ها را به رئیس یک قوه انجام داد. من فکر می‌کنم این جریان خط‌کشی خودش را خیلی روشن و صریح اعلام کرده و در فضای آینده هم این خط‌کشی خیلی روشن‌تر و متمایزتر می‌شود و طبیعتا جریان اصولگرای خردگرا باید آماده یک تقابل جدی میان خود و جریان تندرو نزدیک به مصباح‌یزدی و احمدی‌نژاد باشد.

■ **بگذارید این‌طور سوالم را مطرح کنم که آیا اصولگرایان معتدل آماده هستند تا به هر شکل ممکن پای حضور ناطق‌نوری بایستند؟**

می‌خواهم بگویم ناطق، مهم‌ترین شانس اصولگرایان است. بدون‌شک اگر آنها نتوانند از این شانس استفاده کنند عملا جریان نزدیک به مصباح یزدی و احمدی‌نژاد موقعیت فعلی را هم از دست‌شان خارج می‌کند.